

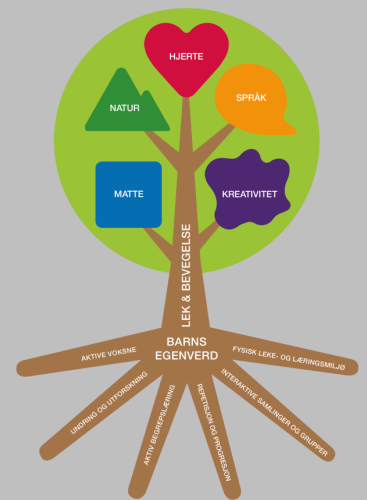
Progresjonsplaner

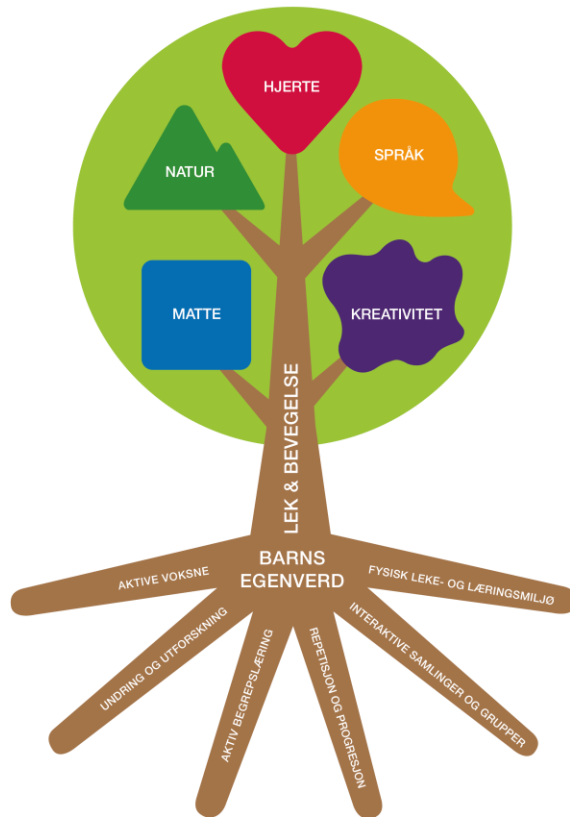
for arbeid med fagområdene

VÅR PEDAGOGIKK

- Lekende læring
- Samspill
- Mestring

Vårt pedagogiske tre

Vårt pedagogiske tre bygger på et helhetlig syn på barns utvikling og læring.

Det gir en ramme for det pedagogiske arbeidet, tydeliggjør innhold, og beskriver viktige sammenhenger mellom barns trivsel, utvikling og læring.

Kjernen i vårt pedagogiske arbeid handler om å styrke barns egenverd. Hvert barn skal forstå og oppleve hvor verdifulle de er.

Stammen i vårt pedagogiske konsept er lek og bevegelse. Gjennom lek og bevegelse skal barna oppleve læring, samspill og mestring. På den måten kan vi jobbe helhetlig og tverrfaglig.

Røttene er fundamentet hvor vi henter vår pedagogiske forankring, og beskriver viktige læringsstrategier som vi kan ta i bruk for å legge til rette for tilhørighet og utforskning.

Bladene er våre fem fagområder som sammen med lek og bevegelse utgjør rammeplanens syv fagområder. I løpet av uken skal barna bli kjent med hjerte, natur, kreativitet, språk og matte.

Treet gir oss oversikt og et bilde på hvordan alt henger sammen. Vi anser at arbeidet med hele det pedagogiske treet er viktig for å sikre et positivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen.

KOGNITIVT

Jeg stiller spørsmål og undrer meg.
Jeg vil gi uttrykk for mine tanker.
Jeg er tenkende.
Jeg vil utforske og være kreativ.

EMOSJONELT

Jeg vil bety noe.
Jeg vil gi uttrykk
for mine følelser
Jeg bruker alle sanser.
Jeg vil tilhøre.

FYSISK

Jeg er leken.
Jeg vil mestre.
Jeg vil bevege meg.
Jeg vil skape.

SOSIALT

Jeg er sosial.
Jeg vil være
selvstendig.
Jeg vil lede.
Jeg vil være
medvirkende.

Barns utvikling

Alle barn skal hver dag føle seg verdifullt, vokse og trives. Vi betyr at vi gjør det sammen, og verdens viktigste verdier er barna våre. Vokse handler om at barna skal utvikle hele seg, både emosjonelt, sosialt, fysisk og kognitivt.

Barn blir født nysgjerrige. De vil utforske og forstå verden gjennom kroppen, sanser, språk og relasjoner. Hjernene deres suger til seg kunnskap. Barn er på konstant oppdagelsesferd. De berører, lukter, smaker, hører og ser verden rundt seg. Kroppen og de kroppslige erfaringer danner dermed et fundament for all læring

Hvert barn er unikt og utvikler seg i ulikt tempo. Gjennom å forstå barnets temperament kan miljøet tilpasses slik at det er mest mulig utviklingsfremmende for barnet.

Barn erfarer og lærer hele tiden. Vi tar i bruk alle hverdagsaktiviteter, som for eksempel påkledning, turer, utetid, lek og måltider bevisst i vårt pedagogiske arbeid.

I sosialt samspill og lek oppstår spontane situasjoner og kommunikasjon knyttet til alle fagområdene.

Vi jobber systematisk med alle fagområdene gjennom samlingsstunder, grupper, tema og prosjektarbeid. I denne progresjonsplanen kan dere finne inspirasjon til dette arbeidet.

PROGRESJON

Rammeplanen (UDIR 2017)

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

...alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang (UDIR, 2017).

Personalet skal bidra til at
alle barn
får mestringsopplevelser
og samtidig
har noe
å strekke seg etter
(UDIR, 2017).

AKTIVE VOKSNE

Progresjonsplan

Barnehagen skal legge tilrette for progresjon gjennom variert pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialeer og gjennom fysisk miljø.

Hvert barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal arbeide systematisk og variert med fagområdene Det er derfor svært sjelden at vi arbeider med kun et av rammeplanens fagområder alene.

Progresjonsplanene kan brukes som utgangspunkt for barnehagens arbeid med årsplan og annen planlegging.

Denne progresjonsplanen er ment å gi en inspirasjon til barnehagens arbeid med å lage egne progresjonsplaner.

MATTE

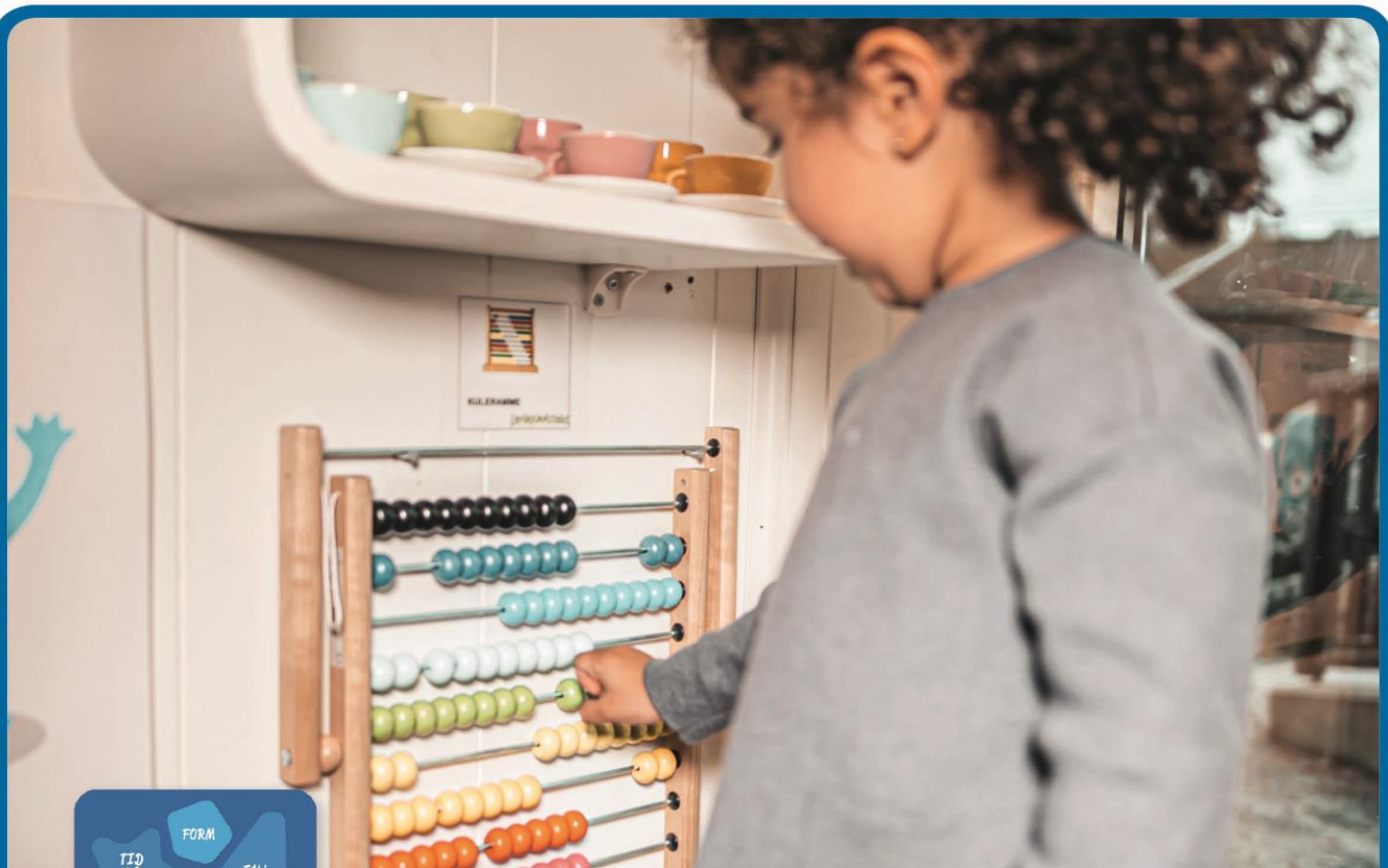
Hovedmål:

Gjennom arbeid med antall rom og form skal barnehagen bidra til at barna

- Oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger
- Utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper
- Leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på
- Erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse
- Bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
- Undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter
- Undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede

Materiell:

- Ressursbanken
- Aktivitetskort
- Planleggingsskjema
- Evalueringsskjema
- Ryddekort
- Mattepakke - materiell

TID
MÅL
VEKT

FORM

TALL
MENGE

POSISJON
PLASSERING

STØRRELSE
MØNSTER
SORTERING

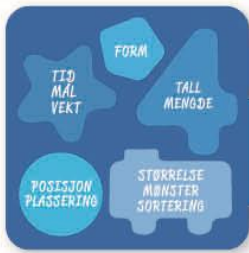
Voksenrollen:

- Skal bruke matematiske begreper reflektert og aktivt gjennom hverdagen.
- Skal bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning.
- Styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer.
- Legge til rette for matematiske erfaringer gjennom å berike barnas lek og hverdag med matematiske ideer og utdypende samtaler
- Stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning

Refleksjon:

- Hvordan kan vi jobbe med å stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning?

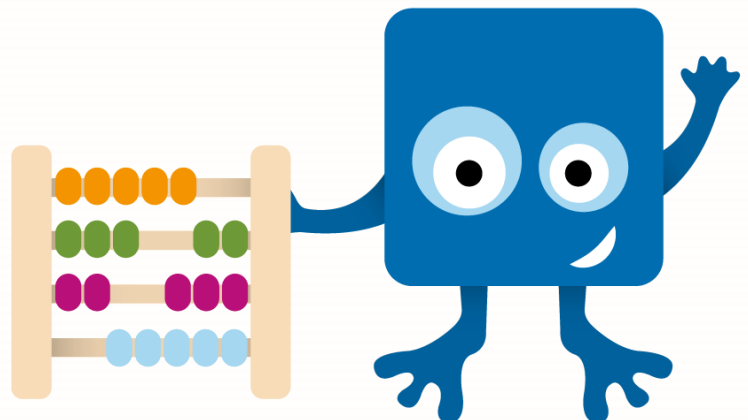
MATTE

OMRÅDE	DELMÅL	METODER
<p>FORM</p>	<p>Bli kjent med begrepene: runding, trekant og firkant</p> <p>Barna skal få mulighet til å eksperimentere og leke med ulike former.</p>	<p>Vi henger opp formene på badet, maler de på vinduet, teiper de på golvet. Blåser såpebobler. Bruker formene i plast som deles ut til barna i samling.</p> <p>Leker med former med putteboks leker, puslespill mm.</p> <p>Pekebøker lett tilgjengelig</p>
<p>TALL OG MENGDER</p>	<p>Bli kjent med å telle fra 1 til 5, Begynnende peke telling</p> <p>Bli kjent med begrepene ”mange” og ”ingen”</p> <p>Bruke tall og mengder gjennom lek i hverdagen, måltidet osv</p>	<p>Syngesanger med tall: ”En og to og tre indianere”, ”En elefant kom marsjerende”</p> <p>Regla om fem små apekatter. Telle barna hver dag. Teller fingre og tær.</p> <p>Delta i aktiviteter med parkobling, eks dele ut kopper.</p> <p>Bruke terning og lotto Bruke eventyr og konkreter Har ulike klosser, biler, tog mm</p>
<p>POSISJON OG PlassERING</p>	<p>Bli kjent med begrepene: Først/sist, foran/bak/mellom, før/etter</p> <p>Utforske barnehagens fysiske miljø, inne og ute</p> <p>Gjenkjenne dagsrytmen. Først leke, så rydde, mat osv.</p>	<p>Gjenkjenne dagsrytmen: Først leke og så rydde, samling og så spiser vi.</p> <p>Navn på ukedager og måneder. Hva kommer før og hva kommer etter? Hvem sitter ved siden av deg? Hvilke klær må først på?</p> <p>Legge puslespill</p> <p>Peke og billedbøker</p>

MATTE

OMRÅDE	DELMÅL	METODER
TID, MÅL OG VEKT	<p>Bli kjent med begrepene lang/kort, tung/lett, full/tom høy/lav</p> <p>Begynnende forståelse av nå og etterpå</p> <p>Øve på enkel turtaking</p>	<p>Vise barna at vi måler og veier matvarer når vi lager mat.</p> <p>Leke borte titt tei. Vente på tur</p> <p>Bruke dagstavla – dagen i dag</p>
TERNING	<p>Bli kjent med terningen</p>	<p>Øve på å trille terningen. Motorikkterning, terning med prikker på, terning med ulike ansiktsuttrykk, fargeterning</p>
STØRRELSER, MØNSTER OG SORTERING	<p>Barna skal oppmuntres til å bli oppmerksom på likheter og ulikheter</p> <p>Bli kjent med begrepene stor/liten, tykk/tynn</p> <p>Få sortere leker i løpet av dagen</p>	<p>Hver dag i ryddesituasjoner samtaler vi om leker som skal opp i hvilke kasser. Ha ryddekort på kassene slik at det er lettere å sortere.</p> <p>Ha putte og sorteringsleker lett tilgjengelig</p> <p>Illustrere ulike størrelser med konkrete som de tre bjørnene i eventyret om Gullhår, de tre bukkene Bruse, plastdyrene og barna – hvem er høyest, hvem er lavest.</p> <p>Har puslespill med ulike størrelser og mønster</p>

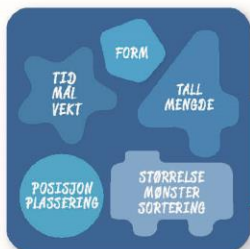

MATTE

OMRÅDE	DELMÅL	METODER
FORM	<p>Få kjennskap til de grunnleggende geometriske formene: sirkel(runding) trekant, rektangel.</p> <p>Barna skal få kjennskap til begrepene hel/halv og kunne skille likhet og ulikhet på former i hverdagen (sko er forskjellig fra støvel. Osv.)</p> <p>Barna skal kunne bruke de geometriske formene ved å benytte flere sanser.</p>	<p>Klippe og lime figurer, ta bilde og se/tegne inn på bildet så de ser at alle ting er satt sammen av former.</p> <p>Fallskjermløk, logico, geometriske brikker, tellebrikker. Matteleker.</p> <p>Puslespill og bøker lett tilgjengelig</p> <p>Geometrieventyret</p>
TALL OG MENGDER	<p>Barna skal få oppleve glede over å utforske, og leke med tall, både organisert og spontant i hverdagsituasjoner</p> <p>Kunne telle, og gjenkjenne tall fra 1 -10 (regletelling, rekketelling og baklengstelling). Få forståelse for tallmengde.</p> <p>Få erfaring med flyttetelling og de viktigste begrepene knyttet til tall og mengder: "alle, ingen, mange, få, noe. Flest og færrest, like mange, ikke like mange, flere enn og færre enn".</p> <p>Bli kjent med terningen</p>	<p>Butikklek.</p> <p>1, 2, 3, bøkene.</p> <p>Telle barn i samlingsstund.</p> <p>Logico, terning, tellebrikker, spill og puslespill, sanger og regler, cuisinairestaver.</p> <p>Forskjellige eventyr</p> <p>Sanger, rim og regler</p> <p>Rikt utvalg av brettspill</p> <p>Telle kopper, bestikk, tallerkener og barn.</p>

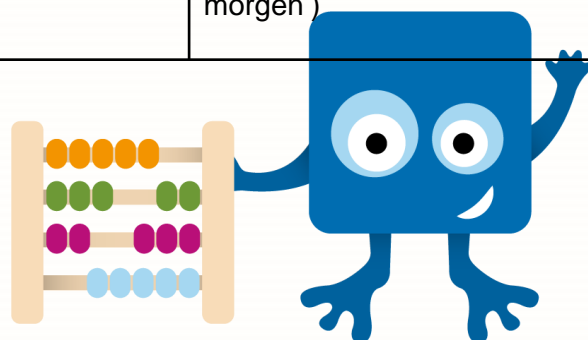
OMRÅDE	DELMÅL	METODER
<p>POSISJON OG PLASSERING</p>	<p>Bli kjent med begrepene: først, sist, foran, bak, mellom, før, etter.</p> <p>Kjenne uke dagene, månedene og de forskjellige årstidene</p> <p>Kjenne motsetninger og preposisjoner</p> <p>Opplive voksne som undrer seg sammen med barna.</p> <p>Bli kjent med begrepene gjennom lek i hverdagen (måltid, påkledning mm)</p>	<p>Hinderløype, fallskjermlek, cuisinairestaver, regler.</p> <p>Bukkene bruse, Geitekillingen, Gubben og gamla. Gå i rekker på tur, en elefant kom marsjerende.</p> <p>Kaplaklosser, lego, tellebrikker. Konstruere etter modell.</p> <p>Bruke dagstavla – navn på ukedager , måned mm</p> <p>Påkledning- hvilke klær må først på</p>

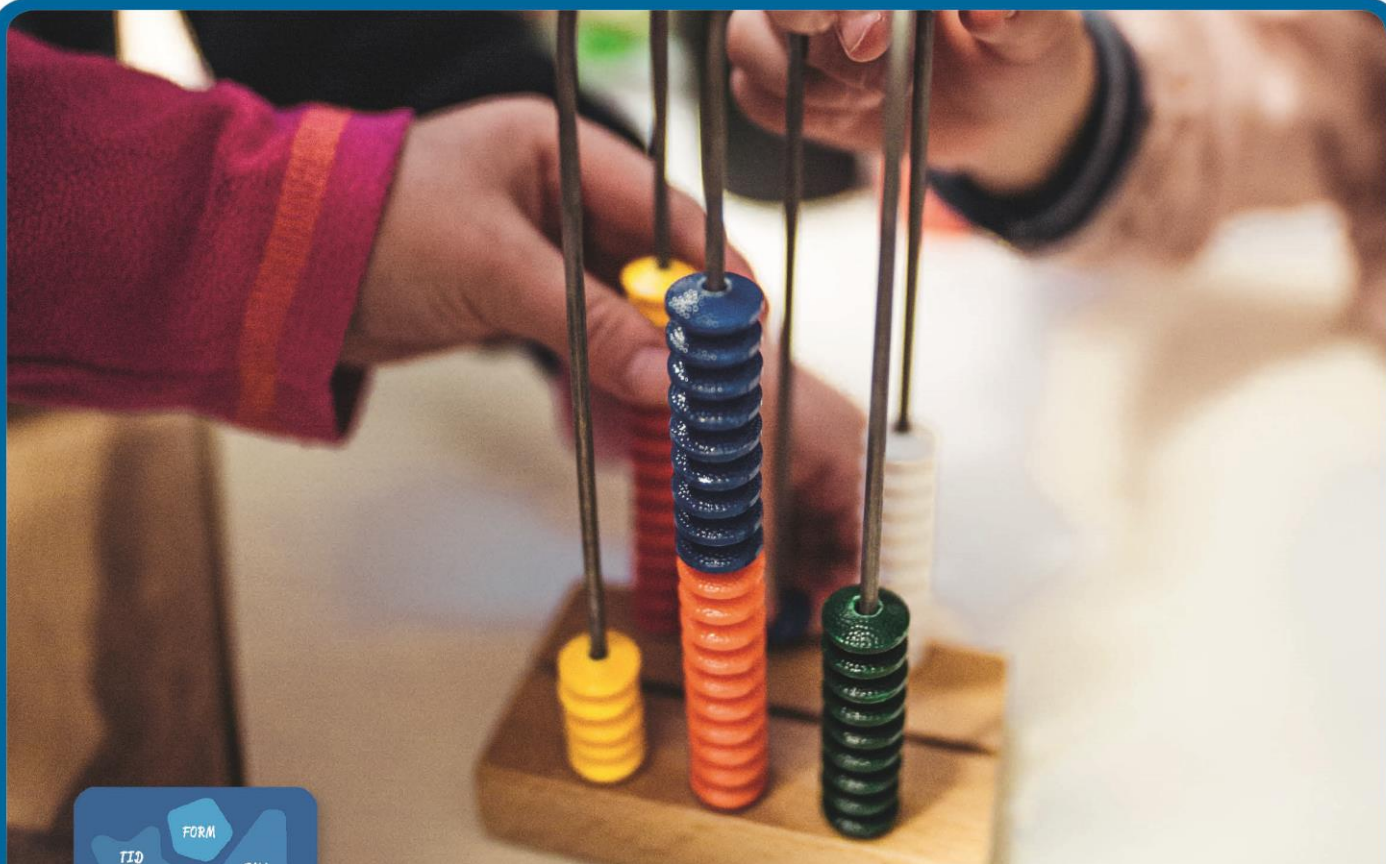

MATTE

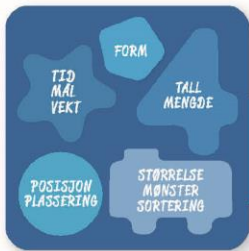
OMRÅDE	DELMÅL	METODER
<p>STØRRELSE, MØNSTER OG SORTERING</p>	<p>Barna skal tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper, og erfare ulike størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne.</p> <p>Ha kjennskap til begrepene: <u>Størrelse:</u>” Stor, liten, størst, minst, ikke samme størrelse, større enn, mindre enn”. Høy og lav <u>Tykkelse:</u>” Tykk, tynn, tykkest, samme tykkelse, ikke samme tykkelse, tykkere enn, tynnere enn”.</p> <p>Kjenne igjen de fleste fargene Kunne kategorisere etter størrelse og farge</p>	<p>Puslespill, cuisinairestaver, bruke kroppen som måleinstrument (en fot, en tomme, en favn). Perler og oppgaveark.</p> <p>Bruke ryddesituasjonen til sortering.</p> <p>Eventyr med konkrete</p> <p>Måle barna – hvem er høyest, lavest. Måler barna på høsten og våren. Var det noen forskjell?</p> <p>Puslespill og bøler tilgjengelig</p>
<p>TID, MÅL, VEKT</p>	<p>Få erfaringer med ulike typer mål, målenheter og måleredskap gjennom lek og hverdagsaktiviteter. Få barna til å fundere rundt avstand, vekt, volum og tid. Undre seg over Begreper knyttet til mål og vekt.</p> <p>Bli kjent med ulike tidsbegreper, ukedager, måned, årstider</p>	<p>Bruke kroppen som måleinstrument. (en fot, en tomme, en favn)</p> <p>Bruke vektskål. Måle med tau. Vannforsøk.</p> <p>Ha klokke på avdelingen Leke med tidsur, ta tiden på ulike gjøremål, osv Vente på tur</p> <p>Bruke dagstavla – år, måneder, uke, dag, timer, minutter, sekunder Vi snakker om nåtid, fortid og fremtid (bruke i dag, i går, i morgen)</p>

5-6 år

OMRÅDE	DELMÅL	METODER
<p>FORM</p>	<p>Få kjennskap til de grunnleggende geometriske formene: sirkel(runding) trekant rektangel.</p> <p>Barna skal få kjennskap til begrepene hel/halv og kunne skille likhet og ulikhet på former i hverdagen (sko er forskjellig fra støvel. Osv.)</p> <p>Barna skal kunne bruke de geometriske formene ved å benytte flere sanser.</p>	<p>Klippe og lime figurer, ta bilde og se/tegne inn på bildet så de ser at alle ting er satt sammen av former. Fallskjermløk, logico, geometriske brikker, bøker, tellebrikker. Matteleker.</p> <p>Geometrieventyret</p>
<p>POSISJON OG PLASSERING</p>	<p>Kunne navne på ukedagene og rekkefølgen på de.</p> <p>Kunne månedene</p> <p>Gjennom samspill med voksne få perspektiver på verden og universet. «Hvor er vi i forhold til universet , jorda, sola osv.</p>	<p>Hinderløype, fallskjermløk, cuisinairestaver, regler. Bukkene bruse, Geitekillingen, Gubben og gamla.</p> <p>Gå i rekker på tur, en elefant kom marsjerende, kaplaklosser, lego, tellebrikker. Konstruere etter modell.</p>

OMRÅDE	DELMÅL	METODER
<p>TALL OG MENGDER</p>	<p>Barna skal få oppleve glede over å utforske, og leke med tall, både organisert og spontant i hverdagssituasjoner</p> <p>Kunne telle, og gjenkjenne tall fra 1-20 (regletelling, rekketelling og baklengstelling). Få forståelse for tallmengde.</p> <p>Få erfaring med flyttetelling og de viktigste begrepene knyttet til tall og mengder: "alle, ingen, mange, få, noe. Flest og færrest, like mange, ikke like mange, flere enn og færre enn".</p> <p>Bli kjent med terningen</p>	<p>Butikklek. 1, 2, 3, bøkene. Telle barn i samlingsstund.</p> <p>Logico, terning, tellebrikker, spill og puslespill, sanger og regler, cuisinairstaver.</p> <p>Forskjellige eventyr</p> <p>Sanger, rim og regler</p> <p>Rikt utvalg av brettspill</p> <p>Telle kopper, bestikk, tallerkener og barn.</p> <p>Butikklek, kafelek mm- selge kjøpe, veksle, lage penger osv.</p>

MATTE

OMRÅDE	DELMÅL	METODER
<p>STØRRELSE, MØNSTER OG SORTERING</p>	<p>Barna skal tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper, og erfare ulike størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne.</p> <p>Ha kjennskap til begrepene: <u>Størrelse:</u>” Stor, liten, størst, minst, ikke samme størrelse, større enn, mindre enn”. Høy og lav <u>Tykkelse:</u>” Tykk, tynn, tykkest, samme tykkelse, ikke samme tykkelse, tykkere enn, tynnere enn”.</p>	<p>Puslespill, cuisinarestaver, bruke kroppen som måleinstrument (en fot, en tomme, en favn).</p> <p>Perler og oppgaveark.</p> <p>Sortere og kategorisere etter mønster, antall, form etc.</p> <p>Ha tilgjengelig puslespill, bøker mm</p>
<p>TID, MÅL OG VEKT</p>	<p>Få erfaringer med ulike typer mål, målenheter og måleredskap gjennom lek og hverdagsaktiviteter.</p> <p>Få barna til å fundere rundt avstand, vekt, volum og tid. Undre seg over Begreper knyttet til mål og vekt.</p> <p>Kjenne igjen tidsbegrepene i går, i morgen, senere, tidligere</p> <p>Utforske begrepene - Når levde dinosaurene? Hvor langt er det til stjernene?</p>	<p>Bruke kroppen som måleinstrument. Bruke vektskål. Måle med tau. Vannforsøk.</p> <p>Bruke dagstavla – år, måneder, uke, dag, timer, minutter, sekunder Vi snakker om nåtid, fortid og fremtid (bruke i dag, i går, i morgen)</p> <p>Måle tiden på for eksempel å rydde el</p> <p>Ha en klokke synlig på avdelingen</p>

